

Lavere kapitalkrav gav flere iværksættere – men til hvilken pris?

VIDENSOVERBLIK

AUGUST 2025

En reform i 2014 gjorde det nemmere at starte virksomhed i Danmark. Resultaterne er entydige: Der kom flere virksomheder, mere aktivitet – men også flere fiaskoer. Det rejser spørgsmålet: Hvor går grænsen mellem at fremme iværksætteri og sikre bæredygtig erhvervsudvikling?

I 2014 blev kravene til at stifte virksomhed reformeret. Minimumskapitalkravet (MCR) for at stifte et anparts-selskab (ApS) blev reduceret betydeligt, og en ny selskabsform – iværksætterselskabet (IVS) – blev indført med et kapitalkrav på blot én krone. Målet var at sænke adgangsbarriererne for nye virksomheder og dermed fremme iværksætteri. Men hvad blev de faktiske konsekvenser?

Ny forskning viser, at reformen havde betydelige effekter. Antallet af nyetablerede selskaber steg markant – svarende til 30–40 ekstra selskaber om dagen. Dermed steg – ikke overraskende – også den samlede omsætning og beskæftigelse blandt nystartede virksomheder mærkbart. Men den øgede dynamik havde en bagside: Flere virksomheder blev tvangsopløst, og den nye IVS-type klarede sig dårligere end det klassiske ApS.

Flere virksomheder, mere aktivitet – og flere lukninger

Forskningen dokumenterer en fordobling i både samlet omsætning og beskæftigelse blandt nye selskaber efter reformen. Effekten gælder både standard ApS og IVS. Men det øgede antal virksomheder ledsages også af en højere andel af konkurser og tvangsopløsninger. På 12 måneder skete der ca. 3.500 ekstra konkurser og ca. 2.400 ekstra tvangsopløsninger.

Det viser, at lavere adgangsbarrierer for nye virksomheder kan føre til flere risikable – eller uholdbare – virksomhedsetableringer.

Særligt IVS'erne skiller sig ud: De er billige at oprette, men har i gennemsnit lavere omsætning og klarer sig dårligere end standard ApS. Samtidig overlever de sjældnere og er hyppigere blandt de virksomheder, der bliver lukket igen. De klarer sig dog lidt bedre end sammenlignelige enkeltmandsvirksomheder.

Begrænset hæftelse som drivkraft

Et centralt element i reformen er princippet om begrænset hæftelse. I et ApS – og dermed også IVS – hæfter ejerne kun med det beløb, de har investeret. Det beskytter deres privatøkonomi og giver større tryghed ved at tage forretningsmæssige risici.

Og begrænset hæftelse virker. Når man sammenligner IVS'er og enkeltmandsvirksomheder (EV'er), viser analysen, at IVS'er klarer sig bedre – også når man tager højde for forskelle i iværksætternes baggrund. Den begrænsede hæftelse i sig selv bidrager positivt til virksomheders præstation.

Men IVS'ernes præstationer ligger stadig under standard ApS. Det kan skyldes, at de tiltrækker iværksættere med færre ressourcer, mindre erfaring – eller blot et andet

ambitionsniveau. Resultatet illustrerer, at selskabsform ikke alene kan kompensere for manglende robusthed.

ApS, EV – og iværksætterens profil

Virksomheder med ApS-struktur har i gennemsnit højere omsætning end EV'er. En forklaring kan være, at ApS-iværksættere har bedre forretningsidéer, mere kapital eller større netværk. En anden forklaring er den incitamentsstruktur, som begrænset hæftelse skaber: Iværksætteren har mere at vinde og mindre at tabe, og det øger risiko- og aktivitetsniveauet.

Analysen forsøger at adskille effekten af iværksætterens karakteristika fra selve selskabsformen. Disse karakteristika er fx køn, alder, uddannelsesniveau og erhvervserfaring. Ved at matche IVS- og EV-stiftere med samme observerbare profil, finder forskerne stadig bedre resultater for IVS. Det styrker argumentet om, at selskabsformen i sig selv spiller en rolle.

Dog er det vigtigt at understrege, at uobserverede forskelle – eksempelvis i iværksætternes netværk, motivation eller risikovillighed – kan spille ind. Derfor bør resultaterne tolkes med visse forbehold.

Politik med afvejning

Reformen fra 2014 er et klart eksempel på, hvordan lovgivning kan påvirke iværksætteri. Lavere etableringsomkostninger og nye selskabsformer fremmer innovation og økonomisk aktivitet – men de skaber også nye risici.

Analysen viser således, at der ikke findes én ideel selskabsform for alle iværksættere. Balancen mellem adgang og ansvar, mellem incitament og bæredygtighed, kræver løbende vurdering og justering.

Forskningen bag

Marek Giebel og Anders Sørensen (2025) From Costs to Corporations: Can Lower Startup Costs Enhance Corporate Quantity and Quality? *ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed, Study paper No. 252*

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden Forskning

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning i enheden.

Vidensoverblikket er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser fra forskningsenheden på:
www.rockwoolfonden.dk/forskning